

Vreme je za sunčanu uštedu
BALKAN-SOLAR-ROOFS.EU

ГРАД
КРАГУЈЕВАЦ

**Izvod iz preporuka za donosiocje odluka sa radionice na temu
„Podizanje kapaciteta zaposlenih u javnom sektoru u korišćenju solarne
energije“ održane u okviru projekta Balkan Solar Roofs**

Radionica na temu „Podizanje kapaciteta zaposlenih u javnom sektoru u korišćenju solarne energije“ u okviru projekta „Balkan Solar Roofs“ održana je 05. jula 2023. godine u Kragujevcu u organizaciji projektnog tima na realizaciji projekta. U radu radionice učestvovali su predstavnici 10 lokalnih samouprava (energetskih menadžera, načelnika opštinske uprave, zaposlenih na poslovima upravljanja projektima, urbanizma, predstavnik kancelarija za lokalno- ekonomski razvoj, itd.), kao i zaposlenih u gradskim upravama Grada Kragujevca i javnim preduzećima.

U okviru okruglog stola koji je održan u sklopu radionice predstavnici lokalnih samouprava su razmenili mišljenja i iskustva u vezi sa radom resornog ministarstva i nacionalnom legislativom.

Kao zakućci sa održanog okruglog stola mogu se izvući i neke ključne preporuke koje bi u narednom periodu putem Stalne konferencije gradova i opština, Nacionalne alijanse za lokalni ekonomski razvoj i sl. institucija mogle biti upućene donosiocima odluka.

Ključne preporuke:

1. Ministarstvo rudarstva i energetike već 3 godine udruženim sredstvima sa jedinicama lokalne samouprave realizuje pozive za energetske sanacije porodičnih kuća i stanova. Svake godine uvećavaju se sredstva za ove namene, i iz godine u godinu sve je veće interesovanje i jedinica lokalne samouprave i građana za ove pozive. Pored ovog programa, postoji i program energetske sanacije javnih objekata. Imajući u vidu da JLS imaju malo novca u sopstvenim budžetima za ove namene (energetsku sanaciju škola, vrtića, ustanova kulture i primenu obnovljivih izvora

energije na ovim objektima) bilo bi dobro da konkursi za javne objekte koje Ministarstvo rudarstva i energetike u ovom trenutku, raspisuje jednom godišnje, budu raspisivani bar dva puta godišnje, odnosno da sredstva za ove namene budu uvećana.

2. Nov način realizacije Programa energetske sanacije porodičnih kuća i stanova, koji Ministarstvu rudarstva i energetike od ove godine sprovodi zajedno sa Svetskom bankom, deluje da će dati bolje rezultate od prethodnih konkursa. Da će sredstva biti dostupnija većem broju građana, a da će veći broj privrednih subjekata biti zainteresovan za izvođenje radova, što će znatno doprineti i razvoju lokalnih ekonomija, odnosno otvaranju novih radnih mesta.
3. Ministarstvo rudarstva i energetike, zajedno sa Stalnom konferencijom gradova i opština, ali i gradovima i optinama koji su primer dobre prakse, treba da motiviše i edukuje lokalne samouprave koje se još nisu uključile ili su se uključile u nedovoljnoj meri da opredele (veća) finansijska sredstva neophodna za sufinansiranje i učešće u Programu energetske sanacije u narednim godinama.
4. Ministarstvo rudarstva i energetike treba zajedno sa lokalnim samoupravama da realizuje kontinuirano promotivnu kampanju kako bi informacije o dostupnim subvencijama i benefitima o korišćenju istih doprle do što većeg broja građana.
5. Ministarstvo rudarstva i energetike zajedno sa lokalnim samoupravama treba da sprovodi inovativnije i zanimljivije promotivne kampanje, koristeći savremene kanale komunikacije, a kako bi doprli do mladih, u cilju promocije upotrebe obnovljivih izvora energije i o značaju energetske ušteda.
6. Ministarstvo rudarstva i energetike treba da osmisli i realizuje programe usmerene i na sanaciju stambenih zgrada, jer postoji veliko interesovanje građana za iste. Potrebno je od strane Ministarstva rudarstva i energetike i stranih donatora obezbediti sredstva za ove svrhe.
7. Imajući u vidu da postoji interesovanje građana koji žive u stambenim zgradama za postavljanje solarnih panela za proizvodnju električne energije za sopstvene potrebe na njihovim zgradama, potrebno je prižiti im informacije o realizovanom projektu u Nišu i mogućnostima za realizaciju sličnih projekata na njihovim stambenim objektima. Potrebno je od strane Ministarstva rudarstva i energetike i stranih donatora obezbediti sredstva za ove svrhe.

8. Potrebno je podrška za organizacije civilnog društva, budući da inovativne i proaktivne ideje često dolaze iz civilnog sektora.
9. Ministarstvo rudarstva i energetike treba da uloži dodatne napore kako bi se ostvarila bolja međuinstitucionalna/ međusektorska saradnja, pre svega sa najvećom energetsom kompanijom u Srbiji- Elektroprivredom Srbije, a kako bi se predmeti rešavali efikasnije i dobijale potrebne dozvole.
10. Imajući u vidu značaj teme energetske efikasnosti i sve veću dostupnost evropskih fondova u ovoj oblasti, Ministarstvo rudarstva i energetike, Ministarstvo lokalne samouprave i/ili Stalna konferencija gradova i opština, trebalo bi da upute inicijativu ili još bolje vrstu obaveze lokalnim samouprava da u okviru svojih sistematizacija osnuju sekretarijate/ odeljenja za energetska efikasnost, kako bi se unapredili kapaciteti lokalnih samouprava, posvetilo dovoljno pažnje i usmerilo dovoljno energije za bavljenje ovom temom koja je od ključne važnosti za budućnost svakog građanina.
11. *Krajem prošle godine ministarka rudarstva i energetike donela je Pravilnik o bližim uslovima za imenovanje energetskih menadžera ("Sl. glasnik RS", br. 137/2022) kojim se propisuje obaveza da "Opštine i gradska opština kao Obveznici sistema imenuju najmanje jednog energetskog menadžera", smatramo da je izuzetno važno primenjivati ovaj Pravilnik u praksi i da svaka lokalna samouprava imenuje energetskog menadžera.*
12. Predstavnici lokalnih samouprava koji se bave energetsom efikasnošću treba da se uključe u javnu raspravu i upute svoje komentare i sugestije na Predlog Uredbe o utvrđivanju Integrisanog nacionalnog energetskog i klimatskog plana Republike Srbije za period do 2030. godine uključujući perspektivu do 2050. godine i na taj način doprinesu kvalitetu izrade ovog važnog strateškog dokumenta u oblasti energetike.